

Yapı Malzemeleri Yönetmeliği

Yapı Malzemeleri Yönetmeliği

İlgili AB Direktifleri (İngilizce) : 89/106/EEC 93/68/EEC

Açıklama :

89/106/EEC sayılı Direktif teknik düzenlemeler, standardizasyon ve yürürlüğe giriş prosedürleri bakımından en karmaşık yeni yaklaşım direktifidir. Bu direktif, binalar ve sivil mühendislik işleri de dahil, inşaat işlerinde daimi olarak kullanılmak amacıyla üretilen her türlü ürünün kapsamına girdiği "inşaat malzemelerine" uygulanır.

Direktifin temel gereklerinde sağlık ve emniyete ilgili olarak inşaat işleri için genel amaçlar ortaya konulmaktadır:

mekanik mukavemet ve denge,
yangın emniyeti,
hijyen, sağlık ve çevre,
kullanım emniyeti,
gürültüden korunma,
enerji tasarrufu ve ısı tutma.

Uygulamada imalatçı açısından, kendi inşaat malzemelerinin yeterli emniyeti sağladığını ve böylece bu direktifin gereklerinin karşıladığını göstermek imkansızdır. Asgari gerekler inşaat işlerinin amaçları ile sınırlıdır ve öyle genel ifadelerle formüle edilmişlerdir ki imalatçı ve denetim organları bunları baz alarak çalışmamakta ve ürünün uygunluğunu değerlendirememektedirler. Bu nedenle, genel gerekler altı temel açıklayıcı belge halinde çıkartılmıştır. Bu belgeler temel gerekleri somut teknik spesifikasyonlar halinde detaylandırmışlardır.

CE işareti ancak teknik spesifikasyonlara uygunluğun ispatlanmasından sonra ilıştırılabilir. Teknik spesifikasyonlar direktifin genel gereklerine (ve açıklayıcı belgelere) dayanmaktadır. Direktif üç grup arasında ayrıma gitmektedir:

Avrupa Komisyonunun talimatı üzerine Avrupa standardizasyon komiteleri olan CEN ve CENELEC tarafından geliştirilen uyumlaştırılmış Avrupa Standartları, Avrupa Komisyonunun talimatı üzerine Avrupa Teknik Onay Örgütü'nün (EOTA) geliştirdiği Avrupa Teknik Onay esasları (ETAGs), Avrupa standartlarının veya Avrupa Teknik Onay esaslarının bulunmadığı ve Avrupa Komisyonuna ve diğer üye ülkelere bildirilen ve İnşaat Malzemeleri Direktifinde yer alan temel gereklerle (ve açıklayıcı belgelere) uygun olması nedeniyle Komisyonca ve diğer üye ülkelerce kabul edilen ulusal teknik spesifikasyonlar. Bütün bu teknik spesifikasyonların referansları Avrupa Komisyonu tarafından yayımlanır. Uyumlaştırılmış Avrupa Standartları üye devletler tarafından ulusal standartlar haline dönüştürülür. Üye devletler Avrupa Teknik Onayı (ETA) direktiflerini herhangi bir değişiklik yapmadan kendi ulusal dillerinde yayımlamak zorundadırlar.

Avrupa Komisyonundan çıkan kararlar, her bir ürün veya ürün grubu için uygunluk değerlendirmesinde izlenmesi zorunlu olan prosedürleri açıklamaktadır. Bir imalatçı bir inşaat malzemesini uyumlaştırılmış Avrupa standartlarına ve/veya kabul edilmiş ulusal standartlara uygun olarak üretebilir ve sonra o ürün için saptanmış olan uygunluk değerlendirme prosedürünü izler. Onaylanmış Avrupa standartlarından ve/veya ulusal standartlardan açık bir biçimde sapma gösteren ürünler ve Avrupa Teknik Onay esasları bulunan ürünler için üretici, Avrupa Teknik Onay Örgütü'nün "onaylanmış kurum"larından

birine o ürün için doğrudan kendisi bir Avrupa Teknik Onay belgesi düzenlenmesi talebi ile başvurabilir.

Düşük riskli ürünlerin bir listesi hazırlanacaktır. Bu ürünler için, yalnızca üretimin "kabul görmüş teknolojik kurallara" uygun yapıldığı konusunda beyanda bulunulması yeterlidir. Bu ürünlere CE işareti iliştilmez.

Ürünlerin CE işareti taşımalarının zorunlu olduğu durumlarda, bu işarete ek olarak şunlar da bulunmalıdır:

imalatçının adı veya ticari markası,
gerekli olduğunda, CE işaretinin iliştilildiği yılın son iki rakamı,
AT uygunluk belgesinin numarası,
üretim kontrolü sürecinde bulunmuş olan onaylanmış kuruluşun kimlik numarası,
ürünün, teknik spesifikasyonlarda belirtilen özellikleri hakkında bilgi.
Direktif AB'de 1 Temmuz 1991 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Bununla birlikte, uyumlaştırılmış Avrupa standartlarının geliştirilmesi ve teknik onay prosedürlerinin organizasyonu ilk başta umulandan daha uzun sürmüştür. Direktifin hala uygulanamamasının da nedeni budur.

Kapsam

İnşaat Malzemeleri Direktifi genel olarak, AB ve EFTA ülkelerinde inşaat işlerinde daimi olarak kullanılmak amacıyla tasarlanan bütün ürünleri kapsamaktadır. Bu bağlamda "inşaat işleri" kavramı geniş anlamda anlaşılmalıdır. Örneğin, bina inşaatlarının yanı sıra köprüler, tüneller, demiryolları, stadyumlar, kanallar, barajlar, yüksek gerilim direkleri ve bütün yol çeşitleri de bu kapsama girmektedir.

Bina inşaatı malzemeleri, inşaat işlerini direktifin temel gerekleri ile uyumlu kılan prefabrik sistemler veya tesisatların materyalleri, öğeleri ve bileşenleridir (tek başına veya paketler halinde). Malzemelerin inşaat işlerinde daimi kullanılması, malzemenin çıkarılması halinde işin fonksiyonel niteliklerinde bir eksilme sonucunun doğması ve malzemenin yerinden sökülmesinin ve yerinin değiştirilmesinin ise inşaat karakterli faaliyetleri gerektirmesi anlamına gelmesi demektir.

Teknik spesifikasyonların henüz bulunmadığı veya bunların geliştirilmeyeceği ürünler için genel bir istisna belirlenmiştir. Bu istisna önemsiz derecede sağlık ve emniyet riski bulunan ve sadece yerel olarak kullanılan malzemeler için (örneğin; inşaat alanının yanına yapılan barakalar gibi) ile ilgilidir. Avrupa'da yerel malzemelerin tanımı konusundaki tartışmalar hala sürmektedir.

Uygulanabilen diğer direktifler

İnşaat Malzemeleri Direktifi diğer bir ya da daha fazla Yeni Yaklaşım Direktifinin kapsamına giren malzemelere de uygulanabilir.

Mesela; sıcak su kazanları inşaat işleri ile monte edilebilir. Bu durumda, Sıcak Su Kazanları ve Gaz Yakan Aletler Direktiflerinden ayrı olarak inşaat unsurları yönünden İnşaat Malzemeleri Direktifi uygulanmalıdır. Bir başka örnek Makineler Direktifinin kapsamına giren makinelerdir. Bu makineler binalara kurulduğunda veya sivil inşaat işlerinde kullanıldığında İnşaat Malzemeleri Direktifinin gereklerine uyulmalıdır.

Bu direktiften sonraki bir tarihte kabul edilen direktiflerde, bu husus, İnşaat Malzemeleri Direktifinin 2. maddesinin 3. bölümündeki esaslara göre özel olarak gösterilmektedir. Bu 95/16/EC sayılı Asansörler Direktifi için söz konusu olan bir durumdur.

Açıklayıcı belgeler

"Açıklayıcı belgeler" in C 62 sayılı ve 28 Şubat 1994 tarihli Topluluk Resmi Gazetesi'nde 94/C62/01 sayılı bildirimle yayımlanmasıyla birlikte direktifin pratikte uygulanması yönünde önemli bir adım atılmıştır. Açıklayıcı dokümanlar direktifin muğlak olan temel gerekleri ile inşaat malzemeleri için hazırlanmış olan ayrıntılı Avrupa standartları ve Avrupa Teknik Onay esasları arasında köprü işlevi görmektedirler.

Temel gerekler hem binanın bütünü, hem de inşaatında kullanılan malzemeleri ele almaktadır. Bu nedenle, açıklayıcı belgelerdeki hükümler, inşaat işlerinin tasarımı ve yapılmasına ilişkin standartlar (kategori A) ve inşaat işleri için amaçlanarak üretilmiş malzemelerle ilgili teknik spesifikasyonlar (kategori B) olmak üzere iki kategoriye ayrılmıştır. Kategori A standartları, ulusal inşaat gerekleri halihazırda yürürlükte olan inşaat işlerine uygulanmalıdır. Muhtemelen bu ulusal gerekleri uyumlaştırmak gerekmektedir. Kategori A koşullarını yerine getirmek için inşaatlarda CE işareti taşıyan malzemeler kullanılmalıdır.

Tıpkı direktifin temel gerekleri gibi, 6 tane açıklayıcı dokümanda alt bölümlere ayrılmıştır:

mekanik mukavemet ve denge,
yangın emniyeti,
hijyen, sağlık ve çevre,
kullanım emniyeti,
gürültüden korunma,
enerji tasarrufu ve ısı muhafazası,
Açıklayıcı dokümanlarda aşağıdaki konular ele alınmaktadır:

İnşaat Malzemeleri Direktifinin asgari gereklerinin genel bir hazırlanışı,
Uygulama ve denetleme ilkeleri,
Standartların geliştirilmesi ve Avrupa Teknik Onayları için teknik spesifikasyonlar,
Ömür ve dayanıklılık için başlangıç noktası.
Coğrafi konum, iklim ve yaşam biçimi ve özel kullanıcı talepleri gibi çeşitli Avrupa Ekonomik Alanı ülkelerinde ulusal, bölgesel ve yerel olarak mevcut bulunan farklılıkları göz önünde bulundurmaya amaçla, gerekli olduğu yerlerde asgari temel gerekler ürün sınıfları için zorunlu bir sınıflandırmaya bağlanır. Bu, halihazırda aşağıdaki açıklayıcı belge için uygulanmıştır:

Açıklayıcı dokümanlar Karar
Resmi Gazete

Yangın emniyeti 94/611/EC

98/457/EC
L 241 16/9/94

L 201 17/7/98

Bu uygulama muhtemelen gürültüye karşı korunma maddeleri ve yalıtım maddeleri için de yapılacaktır. Her açıklayıcı dokümanın bir eki, bir ürün dizisi için direktifin hükümleri çerçevesinde hangi özelliklerin göz önüne alındığını gösterir.

Aralıklarla, standartların veya tekniğin getirdiği gelişmelerin etkisiyle açıklayıcı dokümanlarda uyarılma ve tadilatlar yapılır.

Avrupa teknik onayları

Bazı ürünler için henüz bir teknik spesifikasyon hazırlanmamıştır. Bu, örneğin sadece yerel ve bölgesel kullanım amaçlı hazırlanan ürünler bakımından söz konusudur. Herhangi bir Avrupa standardının bulunmadığı durumlarda ve tanınmış Avrupa standartları ve ulusal standartlardan açık biçimde sapan inşaat malzemeleri için imalatçı ürettiği ürüne CE işaretinin iliştilmesine izin verilmesi için Avrupa Teknik Onayına (ETA) ihtiyaç duymaktadır.

Avrupa Teknik Onayı, belli bir inşaat malzemesinin belli bir amaç için kullanılmasının yararlı olduğunun kesin teknik kanıtıdır. Avrupa Teknik Onayı, Avrupa Teknik Onay Organizasyonu'nun (EOTA) üyesi olmak zorunda olan ve "onaylanmış kuruluş" da denilen resmi olarak tanınmış muayene ve belgelendirme kuruluşları tarafından verilir.

Belli bir ürün veya ürün grubu için hazırlanmış olan Avrupa Teknik Onay direktiflerinde aşağıdaki hususlar bulunmalıdır:

ilgili inşaat malzemeleri için uyulması zorunlu olan açıklayıcı belgeler,
direktifin temel gerekleri esas alınarak bir ürün için belirlenecek özel gerekler,
test metodları,
test sonuçlarının doğrulanması metodları,
muayene ve belgelendirme prosedürleri,
geçerlilik.

17 Ocak 1994 tarihli ve 94/23/EC sayılı Kararda, Avrupa Teknik Onayları için ortak prosedürler belirlenmektedir. Bu, onayların başvurusu, hazırlanması ve verilmesi ile ilgilidir. 97/571/EC sayılı Kararı ise Avrupa Teknik Onayı belgesi için tek tip bir model sağlamaktadır.

Şimdiye kadar, standardı bulunmayan veya hazırlanmayacak olan ürünler için hiçbir Avrupa Teknik Onay Esası (ETAG's) yayımlanmamıştır. Yine de, Avrupa Teknik Onayı başvuruları standardı bulunan fakat tasarımı ve üretimi bu standarttan sapma gösteren ürünler için yapılabilmektedir.

Uygunluk değerlendirilmesi

İlgili ürünün, İnşaat Malzemeleri Direktifinin temel gereklerini karşılayan teknik spesifikasyonlara uygunluğu, CE işareti iliştilmesinin bir koşuludur. Bu spesifikasyonlar Avrupa standartlarında ve/veya Avrupa Teknik Onay Direktiflerinde veya onaylanmış ulusal standartlarda düzenlenmektedir.

Ürünün tasarımının uygulanan bir standart veya bir Avrupa Teknik Onayı temelinde, direktifin gereklerine uygun olduğunun belirlenmesinden sonra, nihai ürünün tasarıma uygunluğu sağlanmak zorundadır. Avrupa Komisyonu ürün veya ürün grupları için izlenmesi gereken uygunluk değerlendirme prosedürlerini Avrupa Teknik Onayı Esasları'nda ve kararlarında belirtmiştir.

Uygunluk değerlendirmesinde tercihen şu sistemlerden birisi kullanılır:

Aşağıdaki esaslar çerçevesinde onaylanmış bir belgelendirme kuruluşu tarafından yapılacak olan ürünün uygunluk belgelendirmesi (Modül B ve bunu takiben Modül D veya F);
imalatçının yapacağı üretim kalite güvencesi ve fabrikada yapılacak nihai üretim kontrolü,

onaylanmış kuruluşça yapılan tip incelemesi ve uygulanan ürün kalite güvence sisteminin değerlendirilmesi.

Ürünün imalatçısının aşağıdakilerden biri temelinde yapacağı uygunluk beyanı;
Belgelendirilmiş tam kalite güvence sistemi (Modül H),
Fabrikadaki uygun ürün kontrolü düzeyi (Modül C) ile birlikte onaylanmış kuruluşça yapılacak tip incelemesi (Modül B),
Tamamen imalatçının kendisinin yapacağı tip incelemesi ve üretim kontrolü.
Bu prosedürlerden hangisinin uygulanacağı ürünün inşaat işlerinde kullanımının emniyet ve sağlık açısından taşıdığı önem, ürünün yapısı, eskime süreci ve ürünün özellikleri üzerinde imalat sürecinin etkisine bağlıdır.

İlgili Mevzuat:

Yapı Malzemeleri Yönetmeliği (89/106/EEC)

Bayındırlık ve İskan Bakanlığından

Resmi Gazete Tarihi: 08/09/2002

Resmi Gazete Sayısı: 24870

BİRİNCİ BÖLÜM : Amaç, Kapsam, Hukuki Dayanak ve Tanımlar

Amaç

Madde 1 - Bu Yönetmeliğin amacı, bina ve diğer inşaat mühendisliği işleri dahil olmak üzere tüm yapı işlerinde daimi olarak kullanılmak amacıyla üretilecek yapı malzemelerinin taşınması gereken temel gerekleri, bu malzemelerin tabi olması gereken uygunluk değerlendirme prosedürleri, piyasa gözetimi ve denetimi işlemleri ile ilgili usul ve esasları belirlemektir.

Kapsam

Madde 2 - Bu Yönetmelik, yapı işlerine ilişkin EK-I'de belirtilen temel gerekler açısından yapı malzemelerine uygulanacak kuralları kapsar.

Hukuki Dayanak

Madde 3 - Bu Yönetmelik, 4703 sayılı Ürünler İlişkin Teknik Mevzuatın Hazırlanması ve Uygulanmasına Dair Kanun, Bayındırlık ve İskan Bakanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında 209 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile değişik 180 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 2 nci maddesinin (f) bendi, 12 nci maddesinin (a) bendi, 30/A maddesi ve hükümlerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 4 - Bu Yönetmelikte geçen;

Yapı: Karada ve suda, kalıcı veya geçici, resmi ve özel, yeraltı ve yerüstü inşaatı ile bunların ilave, değişiklik ve onarımlarını içine alan sabit ve hareketli tesisleri,

Yapı malzemeleri: Bina ve diğer inşaat mühendisliği işlerini içermek üzere tüm yapı işlerinde kalıcı olarak kullanılmak amacıyla üretilen bütün malzemeleri,

Yapı işi: Hem bina hem de diğer inşaat mühendisliği işlerini içermek üzere tüm yapı işlerini,

Standart: Üzerinde mutabakat sağlanmış olan, kabul edilmiş bir kuruluş tarafından onaylanan, mevcut şartlar altında en uygun seviyede bir düzen kurulmasını amaçlayan, ortak ve tekrar eden kullanımlar için ürünün özellikleri, işleme ve üretim yöntemleri, bunların ilgili terminoloji, sembol, ambalajlama, işaretleme, etiketleme ve uygunluk değerlendirmesi işlemleri hususlarından biri veya birkaçını belirten ve uyulması ihtiyarı olan düzenlemeyi,

(Mülga tanım: 01/12/2006 - 26363 S.R.G Yön/1.mad) ,

Dağıtıcı: Yapı malzemesi tedarik zincirinde yer alan ve faaliyetleri yapı malzemesinin güvenilirliğine ilişkin özelliklerini etkilemeyen gerçek veya tüzel kişiyi,

Piyasaya arz: Yapı malzemesinin, tedarik veya kullanım amacıyla, bedelli veya bedelsiz olarak piyasada yer alması için yapılan faaliyeti,

Onaylanmış kuruluş: Deney, muayene ve/veya belgelendirme kuruluşları arasından, 29/06/2001 tarihli ve 4703 sayılı "Ürünlerle İlişkin Teknik Mevzuatın Hazırlanması ve Uygulanmasına Dair Kanun", 17/01/2002 tarihli ve 24643 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan, 13/11/2001 tarihli ve 2001/3531 karar sayılı "Uygunluk Değerlendirme Kuruluşları ile Onaylanmış Kuruluşlara Dair Yönetmelik" ve bu Yönetmelik' de belirtilen esaslar çerçevesinde uygunluk değerlendirme faaliyetinde bulunmak üzere Bakanlık tarafından belirlenerek yetkilendirilen özel veya kamu kuruluşunu,

Uygunluk değerlendirmesi: Yapı malzemesinin, bu Yönetmeliğe veya bu Yönetmelikte atıfta bulunulan teknik şartnamelere uygunluğunun test edilmesi, muayene edilmesi ve/veya belgelendirilmesine ilişkin her türlü faaliyeti,

Piyasa gözetimi ve denetimi: Yapı malzemesinin piyasaya arzı veya dağıtım aşamasında veya piyasada iken bu Yönetmeliğe veya bu Yönetmelikte atıfta bulunulan teknik şartnamelere uygun olarak üretilip üretilmediğinin, güvenli olup olmadığının Bakanlık tarafından denetlenmesini veya denetlettirilmesini,

Teknik şartname: Standartlar ile Avrupa teknik onayları,

Uyumlaştırılmış standart: Avrupa Birliği Resmi Gazetesi'nin C serisinde yayımlanan 89/106/EEC Direktifi kapsamında uyumlaştırılmış standartlara paralel olarak hazırlanan standart numaraları, bu Yönetmeliğin uygulanmasını teminen Bakanlık tarafından Resmi Gazetede yayımlanan Türk Standartlarını,

(Değişik tanım: 01/12/2006 - 26363 S.R.G Yön/1.mad) Muayene: İnceleme yapma, uygunluk belgesi verilmesi doğrultusunda tavsiyede bulunma ve fabrika veya başka bir yerde kalite kontrol çalışmalarını, malzeme seçimini ve değerlendirmesini denetleme gibi belirli fonksiyonları belirli kriterler çerçevesinde yerine getirebilme işlerini,

Deney: Verilen bir ürün, proses veya hizmetin belirlenmiş bir prosedüre göre bir veya birden fazla karakteristiğinin tayin edilmesi amacıyla yapılan teknik çalışmayı,

Açıklayıcı dokümanlar: Uyumlaştırılmış standart oluşturmaya, Avrupa Teknik Onayı için ortak esaslar belirlemeye veya diğer teknik şartnamelerin 6 ncı madde kapsamında tanınmasına yönelik olarak 5 inci maddede ortaya konulan temel gerekleri somutlaştıran Komisyonun, Yapı Daimi Komitesine danışarak üye ülkelerin teknik komitelerine hazırladığı dokümanları,

Yapı Daimi Komitesi: AB üyesi ülkeler tarafından atanan temsilcilerden oluşan, 89/106/EEC direktifinin uygulanmasından ve yürütülmesinden doğan sorunları inceleyen birimi,

Bakanlık: Bayındırlık ve İskan Bakanlığını,

Komisyon: Avrupa Birliği Komisyonunu,

Müsteşarlık: Dış Ticaret Müsteşarlığını,

Malzeme: Yapı malzemelerini,

TSE: Türk Standartları Enstitüsünü,

CEN: Avrupa Standardizasyon Komitesini,

CENELEC: Avrupa Elektroteknik Standardizasyon Komitesini,

AB: Avrupa Birliğini,

(Ek tanım: 16/07/2004 - 25524 S.R.G Yön/1.mad) Avrupa Teknik Onayı (ETA): Tâbi olduğu bir uyumlaştırılmış standart ve/veya ulusal standart bulunmayan veyahut Komisyon tarafından standart hazırlanması öngörülmeyen malzemelere ilişkin olarak, Açıklayıcı Dokümanlar çerçevesinde, Avrupa Teknik Onay Organizasyonunca (EOTA) oluşturulan ortak esaslara göre, bunlar yok ise Açıklayıcı Dokümanlar dikkate alınarak verilen kullanıma uygunluk belgesini,

(Ek tanım: 16/07/2004 - 25524 S.R.G Yön/1.mad) Onay Kuruluşu: Belirli yapı malzemeleri kapsamında Avrupa Teknik Onayı vermek üzere Bakanlık tarafından belirlenerek yetkilendirilen kamu kuruluşunu veya özel kuruluşu,

(Ek tanım: 16/07/2004 - 25524 S.R.G Yön/1.mad) Avrupa Teknik Onay Organizasyonu (EOTA): Avrupa Birliği üyesi ülkelerde Avrupa Teknik Onayı vermek üzere yetkilendirilmiş kuruluşların oluşturdukları teşkilâtı,

(Ek tanım: 16/07/2004 - 25524 S.R.G Yön/1.mad) Avrupa Teknik Onayı Ortak Esasları (ETAG): Bir malzeme veya malzeme grubuna ilişkin olarak Açıklayıcı Dokümanlar çerçevesinde Yapı Daimi Komitesince belirlenen ortak esasları,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM : Temel Gereklere, Teknik Şartnameler, Piyasaya Arz

Temel Gereklere

Madde 5 - Bir malzemenin teknik özelliklerini etkileyebilecek inşaat işlerine uygulanacak temel gereklere EK-I'de belirtilmiştir. İnşaat işinin niteliğine göre, bu gereklere biri, bir kaç veya hepsi uygulanabilir. İlgili temel gereklere, ekonomik açıdan makul bir kullanım ömrü boyunca yerine getirilmesi gerekir.

Coğrafi veya iklimsel farklılıklar veya ulusal, bölgesel veya yerel düzeydeki yaşam koşullarındaki farklılıklar nedeniyle, her bir temel gerek, teknik şartnamelerde belirtilen sınıflandırmaların oluşturulmasını gerektirebilir.

Temel gerekleri somutlaştıran "Açıklayıcı Dokümanlar" Bakanlıkça tebliğ olarak yayımlanır.

Teknik Şartnameler ve CE Uygunluk İşareti

Madde 6 - İnşaat işlerinin uygun şekilde tasarlanıp yapılması şartıyla, içerisinde kullanıldıkları inşaat işlerinin 5 inci maddede belirtilen temel gerekleri karşılamaına imkan veren malzemelerin CE işareti taşıması halinde, kullanıma uygun olduğu kabul edilir. CE işareti, malzemelerin, üçüncü bölümde yer alan prosedür ile dördüncü bölümde yer alan uygunluk değerlendirme prosedürleri dahil olmak üzere bu Yönetmeliğin bütün hükümlerini karşıladığını gösterir.

Malzemelerin başka hususlar bakımından diğer direktiflere tabi olması durumunda ilgili tüm direktiflerin gerekliliğini yerine getirmesi gerekir.

(Değişik fıkra: 01/12/2006 - 26363 S.R.G Yön/2.mad) Ancak bu direktiflerden bir veya birkaçı imalatçıya bir geçiş sürecinde uygulanacak düzenlemelerde seçme hakkı veriyorsa CE işareti imalatçı tarafından uygulanan direktife uygunluğu işaret eder.

CE İşareti:

a) Malzemenin, standart numaraları Avrupa Birliği Resmi Gazetesi'nde yayımlanmış olan uyumlaştırılmış standartlara denk gelen Türk standardına uygun olduğunu;

b) Üçüncü bölümde yer alan prosedür çerçevesinde verilen Avrupa teknik onayına uygun olduğunu veya

c) Uyumlaştırılmış standartların bulunmaması durumunda, beşinci fıkrada belirtilen ulusal düzeydeki standartlara uyduğunu

gösterir.

Uyumlaştırılmış standartların bulunmadığı durumda hazırlanan ulusal düzeydeki standartların 5 inci maddede belirtilen temel gerekleri karşılamaası gerekir. Komisyon tarafından Avrupa Birliği Resmi Gazetesi'nde yayımlanan bu ulusal standartlar Bakanlık tarafından da Resmi Gazetede yayımlanır.

(Değişik fıkra: 01/12/2006 - 26363 S.R.G Yön/2.mad) İmalatçının veya Türkiye'de yerleşik yetkili temsilcisinin yukarıda dördüncü fıkranın (a), (b), (c) bentlerinde belirtilen teknik şartnameleri uygulamaması veya bir kısmını uygulaması hâlinde, 10 uncu maddenin dördüncü fıkrası ve EK-III'te belirtilen kurallar uygulanır.

(Değişik fıkra: 01/12/2006 - 26363 S.R.G Yön/2.mad) CE işareti, malzemelerin birinci, ikinci ve altıncı fıkra hükümlerinin gereklerini sağladığını gösterir. CE işaretinin, duruma göre malzemeye, malzemeye iliştilen bir etikete, malzemenin ambalajına veya malzemeye ait ticari belgelere iliştilmesinden imalatçı veya Türkiye'de yerleşik yetkili temsilcisi sorumludur. CE işaretinin örneği ve kullanımına ilişkin şartlar EK-III'de gösterilmiştir.

Piyasaya Arz

Madde 7 - Yapı işlerinde kullanılmak üzere piyasaya arz edilmesi hedeflenen yapı malzemelerinin, kullanım amacına uygun olması zorunludur. Bu nedenle, bu malzemelerin kullanıldıkları, monte edildikleri, uygulandıkları veya tesis edildikleri yapı işlerinin, gerektiği

gibi tasarlanması, inşa edilmesi ve 5 inci maddede belirtilen temel gereklere ilişkin yönetmelik ve şartnamelere tabi olması gerekir.

Piyasaya arz edilecek malzemelerin bu Yönetmelik hükümlerini karşılaması gerekir. Ancak, uyumlaştırılmış standartlarda ve Avrupa teknik onaylarında aksi yönde hükümler bulunmaması halinde, AB'yi kuran anlaşmayla tutarlı olan ulusal mevzuata göre üretilen malzemelerin piyasaya arzına izin verilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM : Avrupa Teknik Onayı

Madde 8 - Avrupa teknik onayı, malzemenin kullanıldığı inşaat işlerine ilişkin temel gereklerin yerine getirilmesini esas alarak, bir malzemenin kullanımının, amaçlanan kullanıma uygun olduğunun teknik açıdan saptanmasıdır.

Avrupa teknik onayı aşağıdaki özellikleri taşıyan malzemelere verilebilir.

a) Avrupa Birliğince uyumlaştırılmış bir standart veya kabul gören bir ulusal standardın bulunmadığı veya uyumlaştırılmış bir standardın oluşturulması doğrultusunda bir faaliyetin bulunmadığı ve Komisyonun standart hazırlamanın mümkün olmadığı veya kısa sürede hazırlanmaya çağını belirttiği malzemeler,

b) Avrupa Birliğince uyumlaştırılmış veya kabul gören ulusal standartlardan büyük ölçüde sapma gösteren malzemeler.

Uyumlaştırılmış bir standardın hazırlanmakta olduğu durumlarda da; bir malzeme veya malzeme grubu için Avrupa teknik onayına ilişkin ortak esasların bulunması halinde, 2 nci fıkranın (a) bendinde yer alan hükümler Avrupa teknik onayı verilmesine engel teşkil etmez. Bu uygulamaya, ilgili uyumlaştırılmış standardın yürürlüğe gimesine kadar devam edilir.

c) Bir malzeme veya malzeme grubuna yönelik Avrupa teknik onayı, açıklayıcı dokümanlara başvurularak ve Yapı Daimi Komitesinin görüşü alınarak o malzemeye veya malzeme grubuna ilişkin ortak esaslar çerçevesinde yürütülen inceleme, deney ve bunlar sonucunda yapılacak bir değerlendirmeye dayanılarak verilir. Açıklayıcı dokümanlar, Bakanlık tarafından yayımlanır.

d) Bir malzeme veya malzeme grubu için ortak esasların bulunmadığı veya henüz oluşturulmadığı hallerde EK-II'de anılan teşkilat çatısı altında ortak hareket eden onay kuruluşlarının malzeme hakkında esas aldıkları temel gerekler ile birlikte açıklayıcı dokümanlar dikkate alınarak Avrupa teknik onayı verilir.

Avrupa teknik onayı, 5 yıllık bir süre için verilir. Bu süre, uzatılabilir.

Madde 9 - (Değişik madde: 01/12/2006 - 26363 S.R.G Yön/3.mad)

Bir malzeme veya malzeme grubuna yönelik Avrupa teknik onayı, imalatçı veya Türkiye'de yerleşik yetkili temsilcisinin isteği üzerine, EK-II'de belirtilen prosedür çerçevesinde, Bakanlık tarafından görevlendirilen onaylanmış kuruluşlarca verilir. Bakanlık, Avrupa teknik onayını vermek üzere görevlendirdiği onaylanmış kuruluşların isim ve adresini, Müsteşarlık aracılığıyla Komisyona bildirir.

Avrupa teknik onayı vermek üzere görevlendirilen onaylanmış kuruluşların, yeni malzemelerin kullanıma uygunluğunun bilimsel ve pratik bilgilere dayanarak tespit edilmesini, imalatçıların veya Türkiye'de yerleşik yetkili temsilcilerinin çıkarları açısından

tarafsız kararlar alınmasını, dengeli bir değerlendirilmenin sağlanmasını temin etmek üzere ilgili bütün tarafların katkılarının alınmasını sağlamaları gerekir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM : Uygunluk Teyidi

Madde 10 - (Değişik fıkra: 01/12/2006 - 26363 S.R.G Yön/4.mad) Malzemelerin 6 ncı maddede belirtilen teknik şartnamelerin gereklerine uygunluğunun ispatlanmasından imalatçı veya Türkiye'de yerleşik yetkili temsilcisi sorumludur.

Uygunluğu beyan edilmiş malzemelerin 6 ncı maddede belirtilen teknik şartnamelere uygun olduğu varsayılır. Uygunluk, EK-III çerçevesinde, teknik şartnamelere dayanılarak yürütülen deney veya elde edilen diğer kanıtlara bağlı olarak tespit edilir.

Bir malzemenin uygunluğunun kabul edilmesi şu hususlara bağlıdır:

a) (Değişik bent: 01/12/2006 - 26363 S.R.G Yön/4.mad) İmalatçının, üretimin ilgili teknik şartnamelere uygun olarak yapılmasını sağlamak üzere fabrika üretim kontrol sistemine sahip olması; veya

b) İlgili teknik şartnamelerde belirtilen belli malzemeler için fabrika üretim kontrol sisteminin yanı sıra, bir onaylanmış kuruluşun, malzeme veya üretim kontrolünün değerlendirilmesinde ve gözetiminde rol alması.

Komisyon tarafından belirlenerek, teknik şartnamelerde ve ilgili yayınlarda yayımlanan, hangi malzeme veya malzeme grubuna üçüncü fıkra çerçevesinde hangi prosedürün uygulanacağı Bakanlıkça tebliğ olarak yayımlanır.

Özel üretimlerde ve seri olmayan üretimlerde, sağlık ve emniyet açısından özel önem arz eden malzemelere yönelik teknik şartnamelerde aksi öngörülmediği durumda, üçüncü olasılık olarak EK-III'ün 2 nci maddesinin (ii) bendi çerçevesinde yapılan uygunluk beyanı yeterli kabul edilir.

Madde 11 - (Değişik madde: 01/12/2006 - 26363 S.R.G Yön/5.mad)

Söz konusu prosedürler EK-III çerçevesinde izlendiğinde:

a) 10 uncu maddenin üçüncü fıkrasının (a) bendindeki durumda, uygunluk beyanı, imalatçı veya Türkiye'de yerleşik yetkili temsilcisi tarafından yapılır.

b) 10 uncu maddenin üçüncü fıkrasının (b) bendindeki durumda, bir üretim kontrol ve gözetim sisteminin veya malzemenin uygun olduğuna ilişkin uygunluk belgesi, onaylanmış bir belgelendirme kuruluşu tarafından verilir.

İmalatçının uygunluk beyanı veya uygunluk belgesi, imalatçıya veya Türkiye'de yerleşik yetkili temsilcisine CE işaretini malzemeye, malzemeye iliştiirilecek etiket üzerine, ambalaja veya ilgili ticari dokümanlara iliştime hakkını verir. CE işaretinin örneği ve uygunluk teyidi prosedürleri çerçevesindeki kullanımına ilişkin kurallar EK-III'te yer almaktadır.

Madde 12 - CE işaretinin, bu Yönetmelik ile 17/01/2002 tarihli ve 24643 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan 15/11/2001 tarihli ve 2001/3530 karar sayılı "CE Uygunluk İşaretinin Ürüne İliştirilmesine ve Kullanılmasına Dair Yönetmelik" hükümlerine uygun olarak kullanılması zorunludur.

BEŞİNCİ BÖLÜM : Özel Hükümler

Madde 13 - Belli bir malzemeyle ilgili olarak teknik şartnamenin mevcut olmaması halinde, bir AB üyesi ülkedeki bir onaylanmış kuruluş tarafından, Türkiye'de yürürlükte olan metotlara veya eşdeğer sayılan diğer metotlara uygun olarak yapılan deney ve muayenelerden geçen malzemenin, talep edilmesi halinde, bu Yönetmelik hükümlerini karşıladığı kabul edilir.

İhraç edilecek bir ürün için hedef AB üyesi ülkede yürürlükte bulunan kurallara göre deney ve muayeneleri yürütmek üzere onay vermek istediği kuruluşu, Bakanlık, Müsteşarlık aracılığıyla, söz konusu ülkeye bildirir. Ülkeyle yapılacak bilgi alışverişi Müsteşarlık aracılığıyla sağlanır. Söz konusu bilgi alışverişinin tamamlanmasından sonra, belirlenen kuruluş, Bakanlık tarafından onaylanır. Şüpheye düşülmesi halinde, kanıt göstermek suretiyle, Bakanlık, Müsteşarlık aracılığıyla Komisyonu haberdar eder.

Türkiye'de yürürlükte bulunan standart ve şartnamelere göre deney ve muayene yapmak üzere bir AB üyesi ülke tarafından yetkilendirilen ve Türkiye'ye bildirilen bir kuruluşun, deney ve muayeneleri gerektiği şekilde yapmadığının tespit edilmesi halinde, Bakanlık, durumu Müsteşarlık aracılığıyla söz konusu kuruluşun onaylandığı AB üyesi ülkeye bildirir. Söz konusu üye ülkenin alınan önlemler konusunda makul bir süre zarfında bilgi vermemesi veya alınan önlemlerin yetersiz olduğunun tespit edilmesi durumunda, Bakanlık, söz konusu malzemenin piyasaya arzını ve kullanılmasını yasaklar ve durumu, Müsteşarlık aracılığıyla, diğer AB üyesi ülkeler ile Komisyona bildirir.

Madde 14 - Bir AB üyesi ülkede, 13 üncü maddede belirtilen prosedür çerçevesinde verilen raporlar ve uygunluk teyitleri, Türkiye'de bunlara denk gelen ulusal mevzuatla eşdeğer tutulur.

ALTINCI BÖLÜM : Onaylanmış Kuruluşlar

Madde 15 - (Değişik fıkra: 16/07/2004 - 25524 S.R.G. Yön/2.mad) *2* Bu Yönetmelik kapsamına giren malzemeler ile ilgili olarak uygunluk belgesi düzenleyecek, muayene ve deney faaliyetlerini yürütecek belgelendime kuruluşları, muayene kuruluşları ve deney laboratuvarları ve ayrıca Avrupa Teknik Onayı verecek onay kuruluşları ile ilgili olarak bu Yönetmelikte hüküm bulunmayan konularda, 17/1/2002 tarihli ve 24643 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan, Uygunluk Değerlendime Kuruluşları ile Onaylanmış Kuruluşlara Dair Yönetmelik hükümleri uygulanır.

Belgelendime kuruluşları, muayene kuruluşları ve deney laboratuvarları, EK-IV'de yer alan kuralları karşılamak zorundadır.

Birinci fıkrada belirtilen kuruluş ve laboratuvarlar, bunların uygunluk değerlendirilmesi yapacağı malzemeler ve görevlendirildikleri alanlar, Bakanlık tarafından yayımlanacak tebliğlerde belirtilir.

YEDİNCİ BÖLÜM : Piyasa Gözetimi ve Denetimi

Madde 16 - Bu Yönetmelik hükümlerini karşıladığı beyan edilen bir malzemenin 5 inci ve 6 ncı madde hükümlerine uymadığının tespit edilmesi halinde, söz konusu malzemenin piyasadan çekilmesi, piyasaya arzının engellenmesi, serbest dolaşımının sınırlandırılması ve bunlarla ilgili bildirimler 17/01/2002 tarihli ve 24643 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan 13/11/2001 tarihli ve 2001/3529 karar sayılı "Ürünlerin Piyasa Gözetimi ve Denetimine Dair Yönetmelik" hükümleri çerçevesinde gerçekleştirilir.

SEKİZİNCİ BÖLÜM : Bildirime İlişkin Esaslar, Cezai Hükümler, Yürürlük ve Yürütme

Bildirime İlişkin Esaslar

Madde 17 - Avrupa Konseyinin yapı malzemeleriyle ilgili 93/68/EEC sayılı Direktifi ile değişik 89/106/EEC sayılı Direktifine uygun olarak hazırlanan bu Yönetmelik, Resmi Gazetede yayımlandıktan sonra, Bakanlık tarafından Müsteşarlık aracılığıyla Komisyona iletilir.

Cezai Hükümler

Madde 18 - Bu Yönetmelik hükümlerine aykırı hareket edenler hakkında, 4703 sayılı Ürünle İlişkin Teknik Mevzuatın Hazırlanması ve Uygulanmasına Dair Kanun hükümleri uygulanır.

Yapı Malzemeleri Teknik Komitesi

Ek Madde 1 - (Ek madde: 16/07/2004 - 25524 S.R.G. Yön/4.mad) Bu Yönetmeliğin uygulanmasının ve işlerliğinin sağlanması amacıyla, gerektiğinde, Bakanlık koordinasyonunda ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile özel kurum ve kuruluşların temsilcilerinden oluşan Yapı Malzemeleri Teknik Komitesi kurulabilir. Bu komiteye iştirak edecek kurum ve kuruluşlar ve komitenin çalışma usul ve esasları Bakanlıkça yayımlanacak bir tebliğ ile düzenlenir.

Geçici Madde 1 - (Ek madde: 16/07/2004 - 25524 S.R.G. Yön/5.mad; Değişik madde: 02/01/2005-25688 S.R.G. Yön/1.mad; Değişik madde: 18/02/2006-26084 S.R.G. Yön/1.mad)

(1) Bu Yönetmelik ile öngörülen uyumlaştırılmış standartlar ile uyumlaştırılmış standartlara kaldırılan veya yürürlükte tutulan mecburi uygulamadaki ulusal standartlara tabi ürünler, 1/1/2007 tarihine kadar piyasaya arz edilebilir.

Geçici Madde 2 - (Ek madde: 18/02/2006-26084 S.R.G. Yön/1.mad)

(1) Geçici Madde 1 ile belirlenen ürünlerin dışında bu Yönetmelik ile öngörülen uyumlaştırılmış standartlara uygun üretilen ürünler, 1/1/2007 tarihine kadar, Yönetmeliğin işaretleme hükümlerine uyma şartı aranmaksızın, güvenli olmak kaydıyla piyasaya arz edilebilir.

Yürürlük

Madde 19 - Bu Yönetmelik yayımı tarihinden yimibir ay *1* sonra yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 20 - Bu Yönetmelik hükümlerini Bayındırlık ve İskan Bakanı yürütür.